

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/7/2016
Identifikačné číslo spisu:	3509010144
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3509010144.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. apríla 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného MUDr. F. G. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. decembra 2013, sp. zn. 2To 109/2013, takto

rozhodol:

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 3. decembra 2013, sp. zn. 2To 109/2013, a v konaní, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 319 Tr. por., § 278 ods. 1 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 194 ods. 1 Tr. zák. v n e p r o s p e c h obvineného MUDr. F. G..

Tento rozsudok sa z r u š u j e .

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom zo 6. júna 2013, sp. zn. 1T 74/2009.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu v Novom Meste nad Váhom sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové mesto na Váhom, sp. zn. 1T 74/2009, zo 6. júna 2013 prvostupňový súd uznal obvineného MUDr. F. G. vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1

Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 23. júna 2008 v čase o 18.15 hod. v A. vstúpil na prístupovú cestu ku garáži rodinného domu č. XXX, ktorý oprávnené užíva poškodená MUDr. P. Z., napriek jej nesúhlasu tam zotrval, pričom následne došlo v garáži tohto rodinného domu k fyzickému konfliktu medzi obvineným a poškodenou, pri ktorom utrpela zranenie a to podvrtnutie palca pravej ruky a pomliaždenie krku na pravej strane spojené s krvným výronom na pravej strane krku s dobou liečenia 21 dní.

Za to bol odsúdený podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 1 000 eur s tým, že pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

Poškodená MUDr. P. Z. bola podľa § 288 ods. 1 Tr. por. s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti prvostupňovému rozsudku podali odvolanie obvinený a okresný prokurátor. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 3. decembra 2013 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu vo výroku o treste. Obvinenému uložil podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 500 €.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. obvinenému ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody 2 mesiace. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Proti druhostupňovému rozsudku podal 28. apríla 2014 dovolanie obvinený z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/, písm. k/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že tým, že súdy nehodnotili dôkazy vo vzájomnej súvislosti a ignorovali dôkazy v prospech obvineného a kogentné ust. Tr. por., došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu. K porušeniu práva na obhajobu došlo aj arbitrárnym konaním, nevykonaním dôkazov a zlým odôvodnením rozhodnutia. Súdy nevykonali dokazovanie vo veci spáchania trestného činu porušenia domovej slobody, ale vykonali dokazovanie vo vzťahu k trestnému činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. por. Okresná prokuratúra navrhla zmenu právnej kvalifikácie až v záverečnej reči, a tým znemožnila obvinenému navrhnúť akýkoľvek dôkaz, ktorý by mohol potvrdiť jeho nevinu.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol, že do dňa podania dovolania mu nebolo vznesené obvinenie pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. Namietal porušenie ust. § 119 ods. 1 Tr. por., pretože vo vzťahu k prečinu podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. nebolo vykonané žiadne dokazovanie, nebol vykonaný ani jeden dôkaz, ktorý by nasvedčoval buď k spáchaniu alebo k nespáchaniu trestného činu, nebol vykonaný riadny a spravodlivý trestný proces, ktorý by viedol k objasneniu veci.

V ďalšej časti dovolania obvinený uviedol dôkazy, ktoré navrhol vykonať, ktoré krajský súd nevykonali, ani sa nimi nezaoberal a nebral ich do úvahy. Keby sa nimi bol zaoberal, vec vrátil súdu prvého stupňa, aby doplnil dokazovanie a vo veci znovu rozhodol, zistil by, že trestný čin sa nestal. Obvinený v dovolaní uviedol, že súd nebral do úvahy základné zásady trestného konania „in dubio pro reo“ a prezumpciu nevinu.

V ďalšej časti cituje rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorých sa rozvádzajú uvedené zásady a rozhodnutia, ktoré súvisia s obžalovacou zásadou. Poukázal na to, že bolo porušené ustanovenie § 278 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v dovolacom návrhu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. napísal, že konajúce súdy nesprávne posúdili zistený skutok. Spochybňuje miesto, kde malo dôjsť k spáchaniu skutku. Podľa neho malo k spáchaniu skutku dôjsť na prístupovej ceste.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. uviedol, že trestné stíhanie, ktoré sa voči obvinenému viedlo, bolo neprípustné, pretože trestné stíhanie pre prečin porušovania domovej slobody bolo premlčané. Začiatok plynutia premlčacej doby počítal od jeho spáchania (23. júna 2008).

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 3. decembra 2013, sp. zn. 2To 109/2013, bol porušený zákon v neprospech obvineného, zrušil napadnutý rozsudok a aj prvostupňový rozsudok ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a aby prikázal prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol v inom zložení senátu ako v pôvodnom konaní.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrili okresný prokurátor a poškodená.

Okresný prokurátor vo vyjadrení uviedol, že v dovolaní obvineného absentujú zákonné dôvody uvedené v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/, písm. k/ Tr. por. Napadnutým rozsudkom nebolo porušené právo obvineného na obhajobu, ani zásada materiálnej pravdy, pretože obvinený sa mal možnosť vyjadriť a aj sa vyjadrovať ku všetkým skutočnostiam a okolnostiam, ktoré naplnili skutkovú podstatu prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. Výsluchy, aj iné dôkazy boli zamerané aj na tú skutočnosť, kde sa incident odohral. Všetky argumenty obvineného, ktorými mal byť podľa neho naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., vedú k spôsobu dokazovania a k hodnoteniu dôkazov a obvinený prezentuje v dovolaní iný názor na hodnotenie dôkazov. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. okresný prokurátor uviedol, že premlčanie trestného stíhania bolo prerušené úkonmi súdu smerujúcimi k stíhaniu páchateľa. Navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Poškodená uviedla, že počas celého trestného konania bolo dokázané, že obvinený bol v garáži rodinného domu neoprávnene, fyzicky ju napadol a počas konfliktu jej vznikli zranenia, ktoré si vyžiadali práceneschopnosť 21 dní. Obvinený nemal žiadny dôvod vstupovať neoprávnene bez pozvania do jej obydľia, zotrvať tam aj po výzve, aby jej obydľie opustil. Rozhodnutie súdu je správne a navrhla dovolanie obvineného odmietnuť ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,

Podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Podľa § 278 ods. 1 Tr. por. súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

Rámcem rozhodnutia súdu je vymedzený skutkom uvedeným v obžalobe.

Okresný prokurátor v Novom Meste nad Váhom podal dňa 12. mája 2009 pod sp. zn. Pv 1507/08 obžalobu na MUDr. F. G., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 23. júna 2008 v čase o 18.15 hod. v A. v garáži rodinného domu č. XXX fyzicky napadol poškodenú MUDr. P. G. (teraz Z.) tak, že ju pravou rukou chytil za krk a tlačil ju smerom k tam nadstavenému autu, čomu sa poškodená bránila tak, že ho chytila oboma rukami za plecia a odtláčala ho od seba, v dôsledku čoho poškodená MUDr. P. G. utrpela zranenia, a to podvrtnutie krčnej chrčtice, podvrtnutie palca pravej ruky v záprstno-článkovom spojení a poúrazové poškodenie stredového nervu - n. medianus na pravej hornej končatine, ktoré si vyžiadali liečenie spojené s pracovnou neschopnosťou a s obmedzením v obvyklom spôsobe života poškodenej v trvaní od 25. júna 2008 do 23. júla 2008.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. júla 2011 prvostupňový súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil, podľa § 285 písm. c/ T. por.

Krajský súd v Trenčíne uznesením, sp. zn. 2To 126/2011, zo 17. apríla 2012 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prvostupňový súd rozsudkom, sp. zn. 1T 74/2009, zo 6. júna 2013 uznal obvineného vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 23. júna 2008 v čase o 18.15 hod. v A. vstúpil na prístupovú cestu ku garáži rodinného domu č. XXX, ktorý oprávnené užíva poškodená MUDr. P. Z., napriek jej nesúhlasu tam zotrval, pričom následne došlo v garáži tohto rodinného domu k fyzickému konfliktu medzi obžalovaným a poškodenou, pri ktorom utrpela zranenie, a to podvrtnutie palca pravej ruky a pomliaždenie krku na pravej strane spojené s krvným výronom na pravej strane krku s dobou liečenia 21 dní.

Z konštatovaných skutočností vyplýva, že prvostupňový súd pred vyhlásením rozsudku na hlavnom pojednávaní konanom 6. júla 2013 upravil skutkovú vetu oproti pôvodnej skutkovej vete uvedenej v obžalobe v tom, že obvinený 23. júna 2008 v čase o 18.15 hod. v A. vstúpil na prístupovú cestu ku garáži rodinného domu č. XXX, ktorý oprávnené užíva poškodená MUDr. P. Z., napriek jej nesúhlasu tam zotrval, pričom následne došlo v garáži tohto rodinného domu k fyzickému konfliktu medzi obžalovaným a poškodenou a popísal zranenie aké poškodená utrpela a upravil dĺžku práceneschopnosti.

Z úpravy skutkovej vety vyplýva, že bola upravená v tom smere, že obvinený neoprávnené vstúpil na prístupovú cestu, napriek jej nesúhlasu tam zotrval, ďalšia časť úpravy skutku spočívala v tom, že medzi obvineným a poškodenou došlo ku konfliktu, pri ktorom utrpela poškodená zranenia.

Zo spisového materiálu je ďalej preukázané, že prvý krát konanie obvineného kvalifikovať ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. navrhla prokuratúra v písomnom odvolaní z 12. októbra 2011, ktoré podala proti oslobodzujúcemu rozsudku 20. júla 2011. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Trenčíne uznesením, sp. zn. 2To 126/2011, zo 17. februára 2012 napadnutý rozsudok zrušil a v odôvodnení rozhodnutia uviedol aj to, že je potrebné uviesť, že dôkazná situácia v tejto veci nie je jednoznačná a na podklade vykonaných dôkazov - výpoveď obvineného, výpoveď poškodenej, výpoveď svedkyne T. Z., svedkyne O. G. (predtým B.) je priebeh skutku popísaný rozdielne. Jedine, čo je nesporné, že medzi oboma účastníkmi ako obvineným a poškodenou došlo ku konfliktu str. 361. Pokiaľ okresný prokurátor sa odvolaním domáhal i posúdenia skutku ako prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. v tomto smere krajský súd uvádza, že úlohou okresného súdu bude potrebné rovnako v tomto na podklade vykonaných dôkazov, prípadne opätovných dopytov účastníkov skutku, zaujať právne rozhodnutie. Krajský súd dáva okresnému súdu len do pozornosti, že tento nie je viazaný právnym posúdením skutku obžalobou, avšak je viazaný zachovaním identity skutku pri prípadne i inej právnej kvalifikácii skutku.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie ohľadne právnej kvalifikácie konania ako prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. odôvodnil nasledovne, súd sa pri hodnotení dôkazov ďalej zaoberal návrhom prokurátora, že konanie obvineného uvedené v obžalobe je potrebné kvalifikovať ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zák. Obvinený na hlavnom pojednávaní uviedol, že incident medzi ním a poškodenou sa stal v prostriedku príjazdovej cesty pred garážou. Poškodená ako aj svedkyňa T. Z. uviedli, že incident sa odohral v garáži rodinného domu, ktorý patrí do vlastníctva rodičov poškodenej. Poškodená uvádza vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, že obvinený nemal žiadne povolenie na vstup do garáže a do ich obydľia a že tam nemá čo robiť. Z uvedeného vyplýva, že obvinený dňa 23. júna 2008 bez súhlasu vlastníka alebo oprávneného užívateľa vstúpil na prístupovú cestu ku garáži, ktorá sa nachádza na prízemí rodinného domu č. XXX, ktorý oprávnené užíva poškodená MUDr. P. Z. a napriek jej nesúhlasu tam zotrval. Z vykonaného dokazovania je nepochybné preukázané, že práve tu došlo ku konfliktu medzi obvineným a poškodenou, ktorej následkom sú zranenia popísané v skutkovej vete tohto rozsudku. Zranenia, ktoré utrpela poškodená, sú objektivizované znaleckým posudkom. Súd pri zachovaní totožnosti skutku upravil skutkovú vetu tak, ako je to uvedené v tomto rozsudku. Súd po právnej stránke tento skutok kvalifikoval ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., pretože obvinený neoprávnene vnikol do obydľia iného, a tam neoprávnene zotrval.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku z 23. decembra 2013 na str. 3 uviedol k výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa, že tento výrok je správny a zákonný, zodpovedajúci zistenému skutkovému stavu. Nepochybné vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že obvinený, napriek nesúhlasu prejavenej poškodenou MUDr. P. Z., vstúpil do garáže, kde došlo k fyzickému konfliktu medzi obvineným a poškodenou. Okresný súd správne právne kvalifikoval konanie obvineného ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. por. Jeho protiprávne konanie nespočívalo v tom, že vstúpil na prístupovú cestu ku garáži, nakoľko táto bola voľným priestorom, i keď vo vlastníctve rodičov poškodenej a takýto priestor, ak nebol uzavretý, alebo nebola vytvorená prekážka na vstup do tohto priestoru, nie je súčasťou obydľia, a teda nepožíva ochranu s trestno-právnymi následkami, ako to vyjadruje ustanovenie § 194 ods. 1 Tr. zák. Obvinený až tým, že proti vôli poškodenej, ktorú verbálne vyjadrila pred vstupom obvineného do garáže, naplnil zákonné znaky prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. Vykonané dôkazy v tomto smere, a to výsluch poškodenej nepriamo i výsluch obvineného, ktorý potvrdil, že do garáže vstúpil za účelom vyfotenia si dcéry v aute poškodenej ako i priložená fotografia dcéry, na ktorej je dátum a čas fotografovania zhodný s časom spáchania skutku. Pokiaľ ide o prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v tomto smere okresný súd správne rozhodol, keď túto právnu kvalifikáciu vypustil zo skutku (ktorá právna kvalifikácia by inak bola jednočinným súbehom s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák.). Krajský súd v tomto smere v plnom rozsahu poukazuje na písomné odôvodnenie rozsudku okresného súdu a tieto dôvody si i osvojuje.

Zo spisového materiálu vyplýva, že prvostupňový súd po zrušení veci nerešpektoval to, čo uviedol krajský súd v zrušujúcom rozhodnutí zo 17. decembra 2012 o potrebe doplnenia dokazovania ohľadne spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a napriek tejto skutočnosti upravil skutkovú vetu, ako to je konštatované v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Zo strany súdu neboli k navrhovanej zmene právnej kvalifikácie smerom k obvinenému vykonané žiadne nové dôkazy a po návrhu na zmenu právnej kvalifikácie neboli obvineným položené žiadne otázky v tom smere, aby sa obvinený vyjadril k navrhovanému postupu prokurátora.

Uvedeným postupom došlo k porušeniu práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Na základe nevykonaných dôkazov a neodstránení rozporov v priebehu skutku ako to skonštatoval Krajský súd v Trenčíne vo svojom uznesení, sp. zn. 2To 126/2011, zo 17. februára 2012 nemohlo dôjsť k úprave skutkovej vety.

Odvolací súd mohol pochybenie prvostupňového súdu napraviť tým, že by sám doplnil dokazovanie na ustálenie skutkového stavu, aby odstránil pochybnosti, ktoré vytýka súdu prvého stupňa.

Pokiaľ odvolací súd hore uvedeným spôsobom nepostupoval, porušil zákon v neprospech obvineného.

S poukazom na hore konštatované skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To 109/2013, z 8. decembra 2013 ako aj konanie, ktoré mu na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom predchádzalo, pričom zrušil tiež všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a Krajskému súdu v Trenčíne prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.